

Плус за полицију и минус за "Бус плус"

Пише: Зоран Грбић

среда, 19 септембар 2012 22:09

За само један дан, снимак на коме се виде комунални полицајци како употребљавају силу на једном путнику, изазвао је гомилу реакција у медијима и на друштвеним групама. Али, чини се да је реакција јавности преоштра јер нису узете у обзир неке чињенице. Наравно, не постоји никакво оправдање за ударце у стомак. Али неће бити да је ударен због тога што није имао карту, и не изгледа као да се он у аутобусу понашао као света цвећка. Колико се види на снимку, врата аутобуса су отворена, и возило стоји. Речено је да се догађај одиграо у осам сати ујутру, што значи да је аутобус био пун људи који су журили на посао. Шта радити са човеком, уз то страним држављанином, који одбија да се легитимише и одбија да напусти аутобус? Негде пише да није имао документа, негде тврде да је нудио пасош, негде да је показао личну карту, али шта год да је од тога, шта значи то неизлажење из аутобуса, инаћење са полицијом, и ометање живота десетина људи у аутобусу? Лепо је то што имамо туристе, или студенте, штагод, али и гост би ваљда требало да зна правила лепог понашања. Ако већ постоји та комунална полиција, и ако већ имају неки уговор са "Бус плусом" да они контролишу путнике у сличним ситуацијама, онда би гост требало да се понаша у складу са својим статусом. Па све и да није гост у граду и држави, уласком у возило јавног превоза, сви смо ми на неки начин гости. Може неко да воли ГСП и "Бус плус", или да их не воли, али уласком у возило, пристаје се на одређена правила понашања. Уколико немамо плаћену карту, а представник домаћина нас замоли да изађемо, основно правило пристojности налаже да напустимо возило. То је јако једноставно правило. Инат и сличне глупости не би требало ни да се толеришу ни да се подржавају.

Дакле, насиље јесте било неоправдано, барем на основу онога што се види на снимку, али исто онолико колико су његово вербално насиље и бахатост у понашању било потпуно неоправдани. Осим тога, оно није било пребијање, како су пожурили неки медији, оно је било нервозна, непримерена, неодмерена реакција полицајца у намери да путника одвоји од држања за шипку. Не мислим да га тај поступак том намером оправдава, али свакако не изгледа да је намера била пребијање некога. У томе није ни успео, крупни путник се од тога није ни померио. Ако мене неко пита, човек који се рукама обесио о шипке је добио тачно оно што је тражио. Не знам шта је он уопште очекивао? Да му се двојица комуналаца извину и пожеле му срећан пут? Да градска влада пошаље тим психолога да му излече трауме, или да ГСП упути званично писмо извињења што су му тражили карту? Неки медији су његово понашање назвали пасивним отпором. Али пасиван отпор се даје на демонстрацијама, или кад полиција хоће некога да ухапси, а тај неко не пружа отпор, него легне и пусти да га носе. То и јесте суштина пасивног отпора. Због уверености у своја грађанска права, отежати посао

Плус за полицију и минус за "Бус плус"

Пише: Зоран Грбић
среда, 19 септембар 2012 22:09

полицији, не радити ништа, уз подразумевано очекивање да ће полиција на крају остварити свој наум. Држање за шипке пуног аутобуса и блокада кретања баш и није пасиван отпор, а и не знам која се ту грађанска права бране.

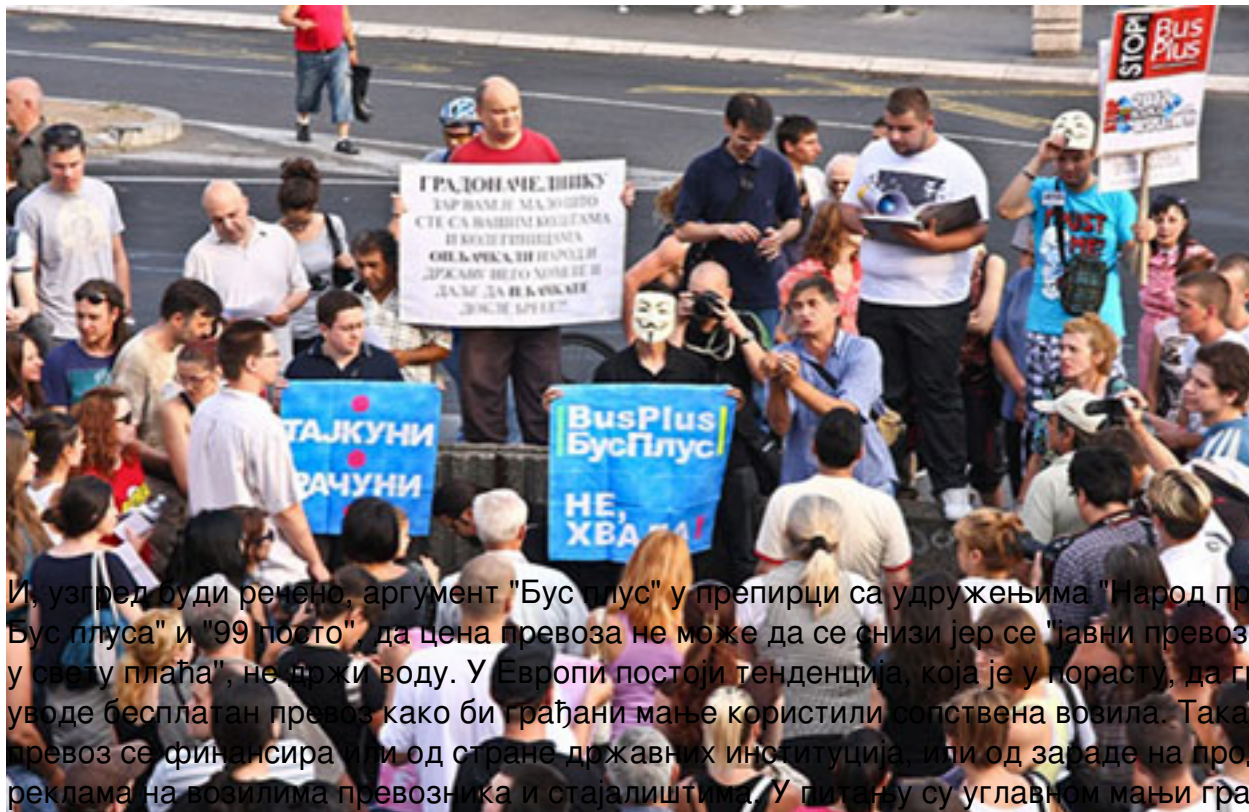
Како год било, не бринем се за тог путника. Најавио је тужбу, и највероватније ће добити жељену позамашну одштету, као што ће полицајци због притиска јавности вероватно добити суспензију. Међутим, и није право питање да ли су они прекорачили овлашћење или не. Овај случај ће се заборавити за пар дана, и памтиће га једино актери. Постоје неколико других важнијих питања. Пре свега, откуд комунална полиција уопште у аутобусу? Ако је град већ дозволио приватнику (мистериозна фирма Арех) да преузме наплату превоза, због чега онда тај приватник не би сам и бринуо о томе да ли се карте плаћају? Потпуно је сулудо да један државни орган, који има учешће у монополу силе, тај исти монопол силе ставља на употребу некој приватној фирми. И не постоји никакво оправдање да они то раде. Колики год да је проценат поделе зараде између ГСП-а и Арех-а, све и да је само један посто за Арех, не постоји никакво оправдање да орган плаћен пореским новцем грађана служи у корист приватних интереса. То је нешто што би требало да ради приватник, а уколико се појави проблем чије решење превазилази његове моћи, нека позове праву полицију. Са правим полицајцима људи обично другачије разговарају, и пред њима се лакше примећује да незаинтересовано вишење о шипку док они траже личну карту, није прави пример грађанског отпора.

Даље, плаћање медија на коме се налази подаци картице "Бус плус", није нешто што би требало да падне на терет путника. Ако нисам погрешно са ценама, путник може да купи карту од 100 или 300 динара, и да је онда допуњује на одређено време. Али зашто би он био дужан да плаћа за то парче пластике? Путнику треба карта, и није његов проблем што фирма која наплаћује карте, те своје карте има у том формату. Можда делује као цепидлачење, алу уопште није. Путника који дође у Београд из Крагујевца или Врања на један дан, не интересује допуњавање картице, он ће је свакако бацити на главној аутобуској станици, онда кад буде напуштао град. Можда неке сто или триста динара

Плус за полицију и минус за "Бус плус"

Пише: Зоран Грбић
среда, 19 септембар 2012 22:09

делује мало, али помножимо то са бројем посетилаца Београда на годишњем нивоу, и лако се види колика је зарада приватника, само на продаји парчета пластике.

И, узгред буди речено, аргумент "Бус плус" у препирци са удружењима "Народ против Бус плуса" и "99 посто" да цена превоза не може да се снизи јер се "јавни превоз свуда у свету плаћа", не држи воду. У Европи постоји тенденција, која је у порасту, да градови уводе бесплатан превоз како би грађани мање користили сопствена возила. Такав превоз се финансира или од стране државних институција, или од зараде на продаји реклама на возилима превозника и стајалиштима. У питању су углавном мањи градови, и не мислим да би Београд могао да уведе баш бесплатан превоз, али то је изгледа један од нових светских трендова.